

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

Kirje

15.6.2021

VN/16052/2021
VN/16052/2021-OKM-2

Valtiosihteeri Tuomo Puumala

OKM Kulttuurialan tulevaisuutta selvittävän työryhmän asettaminen

Opetus- ja kulttuuriministeriö on 15.6.2021 asettanut työryhmän laatimaan ehdotuksia taide- ja kulttuurialan elpymiseksi ja vahvistamiseksi Suomessa.

Työryhmän toimikausi on 1.7.2021-31.5.2022.

Tausta

Covid-19-pandemia ja siitä johtuvat rajoitukset on vaikuttaneet voimakkaasti taiteen ja kulttuurin toimialoihin ja toimijoiden toimintamahdollisuuksiin vuoden 2020 maaliskuusta lähtien. Erityisesti yleisötilaisuuksia koskevat rajoitukset ovat heikentäneet ja monin osin estäneet käytännössä kokonaan alan toimintaa, olkoonpa kyse yksittäisistä alan ammattilaisista tai erilaisista yhteisöistä. Samalla yleisöjen mahdollisuudet päästä taiteen ja kulttuurin pariin ovat heikentyneet. Pandemian vaikutusten talouteen voidaan arvioida olleen merkittäviä sekä paikallisesti, alueellisesti että valtakunnallisesti, samoin vaikutusten ihmisten hyvinvointiin. Vaikka rajoituksia on voitu tautitilanteen helpottaessa lieventää viime aikoina, voidaan alan ennustaa toipuvan viiveellä.

Taiteen ja kulttuurin valtionrahoituksesta hieman yli puolet on vuosittain ollut rahapelitoiminnan voittovaroja. Veikkaus Oy:n aiempia vuosia alhaisempi tuloutus korostaa uusien, yhtä budjettivuotta tai kehyskautta pidemmälle aikavälille tähtäävien rahoitukseen liittyvien avausten merkitystä alalle. Rahapelitoiminnan voittovarojen kokonaisuutta tullaan käsittelemään myös erillisessä prosessissa, josta pääministeri Sanna Marinin hallitus päätti kevään 2021 kehysriihessään. Hallitus päätti käynnistää ”välittömästi jatkotyön uuden pysyvän rahoitusmallin valmistelemiseksi. Tavoitteena on linjata mallista, joka turvaa edunsaajille ennustettavan, vakaan, edunsaajien autonomian turvaavan ja riittävän rahoituksen. Työskentelyn pohjana on Liikasen ryhmän raportti ja jatkotyö tehdään tiiviissä yhteistyössä edunsaajien kanssa. Uudistus toteutetaan 2024 alkaen. Päätökset tehdään vuoden 2021 loppuun mennessä”.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

29 516 001
35 829 516 001

91 359 335
+358 9 135 9335

kirjaamo@minedu.fi

Hallitus linjasi kevään 2021 kehysriihessään myös uudesta kulttuurin tukivälineestä, kun se päätti pääomittaa kulttuurin ja luovien alojen rahastoa 15 miljoonalla eurolla. Valmistelutyö asiassa on alkanut.

Hallituksen on tarkoitus vahvistaa kulttuurin toimialaa myös EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen rahoituksella. Suomen kestävä kasvun ohjelma sisältää kulttuuri- ja luovien alojen uudistumisen tuen (yrityksille suunnattu kehitys- ja pilottirahoitus sekä kulttuuri- ja luovien alojen yrityksille, yhteisöille ja muille toimijoille suunnattu rakennetuki palvelujen sekä tuotanto- ja toimintamallien kehittämiseen), jonka suuruus on yhteensä 40 milj. euroa.

Kulttuurin toimet sisältyvät kuluvan vuoden syksyllä alkavaan Suomen EU-rakennerahasto-ohjelmaan 2021-2027. Valtakunnallisena rakennerahastoteemana on alkamassa Luovan ja kulttuurialan innovaatio-osaaminen –teema, johon kohdistettaisiin rahoitusta noin 13,5 miljoonaa euroa. Tavoitteena on tiiviimpi yhteistyö elinkeinoelämän, oppilaitosten ja tutkimustoimijoiden kanssa, jotta osaamisen uudistaminen vastaisi nopeasti muuttuviin (ml. pandemiat, ilmastonmuutos) elinkeino- ja työelämän sekä toimintaympäristön muutoksesta aiheutuviin osaamistarpeisiin.

Opetus- ja kulttuuriministeriö tukee kahta hanketta, joissa tuotetaan ratkaisuehdotuksia alan haasteisiin. Kulta ry:lle annettavassa toimeksiannossa näkökulma on erityisesti kulttuuripalveluja ja niiden yhdenvertaisuutta koskeissa asioissa, alueellisessa ja paikallisessa toiminnassa sekä siinä, millaisia rakenteellisia ratkaisuja kulttuurialalla tarvittaisiin. Taideyliopisto tarkastelee taiteilijatyöhön liittyviä kyvykkyyksiä ja osaamisten vahvistamista, erilaisia ansainta- ja toimintamalleja sekä alan työllisyyden ja työllistävyyden parantamisen mahdollisuuksia.

Tehtävä	Työryhmän tehtävänä on tehdä ehdotuksia - kulttuurin ja taiteen toimialan elpymistä ja vahvistamista koskeviksi toimiksi - Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineeseen sisältyvien määrärahojen kohdentamisesta - kulttuurin ja luovien alojen rahaston perustamisesta; sekä - kulttuurin ja taiteen rahoituspohjan vahvistamisesta seuraavalle hallituskaudelle
---------	---

Työryhmä toimii myös Kulta ry:n ja Taideyliopiston hankkeiden ohjausryhmänä.

Työryhmä voi kuulla asiantuntijoita. Työssä voidaan käyttää myös osallistavan viestinnän keinoja.

Työryhmän kokoonpano

Opetus- ja kulttuuriministeriö nimeää puheenjohtajaksi valtiosihteeri Tuomo Puumalan, varapuheenjohtajaksi ylijohtaja Riitta Kaivosojan sekä työryhmän jäseniksi seuraavat henkilöt:

Brunila, Anne, hallituksen puheenjohtaja, Suomen elokuvasäätiö

Feodoroff, Pauliina, elokuvaohjaaja, teatteriohjaaja ja käsikirjoittaja

Ihanus, Jukka, valtiosihteeri

Itkonen, Juha, puheenjohtaja, taideneuvosto, kirjailija

Kaasinen, Sari, taiteilija, kulttuuriyrittäjä

Kosonen, Mikko, muusikko

Lahti, Jarkko, näyttelijä, taiteellinen johtaja

Mäki, Teemu, puheenjohtaja, Suomen Taiteilijaseura, kuvataiteilija

Owusu, Julian, tanssija

Saarikivi, Tommi, toimitusjohtaja, Musiikin edistämissäätiö

Selkee, Johanna, erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto

Suvikumpu, Liisa, toimitusjohtaja, Säätiöt ja rahastot ry

Timonen, Pekka, puheenjohtaja, Tapahtumateollisuus ry

Värri, Helena, toiminnanjohtaja, Suomen Sinfoniaorkesterit ry

Työryhmän pysyvinä asiantuntijoina toimivat Kulta ry:n toiminnanjohtaja Rosa Meriläinen ja Taideyliopiston rehtori Kaarlo Hildén.

Työryhmän sihteeristönä toimivat johtaja Minna Karvonen, johtaja Jorma Waldén, kulttuuriasianneuvos Esa Pirnes ja kulttuuriasianneuvos Tapani Sainio opetus- ja kulttuuriministeriöstä sekä neuvotteleva virkamies Petra Tarjanne työ- ja elinkeinoministeriöstä.

Kustannukset ja rahoitus

Työryhmän kulut maksetaan opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenomomentilta 29.01.01. va. 6000003111.

Työryhmä työskentelee virkatyönä. Työryhmän jäsenten matkakulut kokouksiin korvataan edullisimman matkustustavan mukaisesti. Mahdollisten kokouspalkkioiden maksamisessa noudatetaan valtiovarainministeriön suositusta kokouspalkkioiksi (VM/913/00.00.01/2017). Työryhmän jäsenen tehtävästä ei makseta palkkiota eikä päivärahoja silloin, kun jäsen osallistuu työryhmän työhön taustayhteisönsä edustajana.

Tiede- ja kulttuuriministeri

Antti Kurvinen

Neuvotteleva virkamies

Tuija Päivärinta

Jakelu OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö, Tuomo Puumala

Tiedoksi Suomen Kuntaliitto ry, Johanna Selkee
 TEM Ministeriön johto, Jukka Ihanus
 TEM IYR Osaaminen innovaatiot ja uudistuminen, Petra Tarjanne
 Lahden kaupunki, Pekka Timonen
 Säätiöt ja rahastot ry, Liisa Suvikumpu
 KULTA ry, Rosa Meriläinen
 OKM KUPO Tekijänoikeuden ja audiovisuaalisen kulttuurin v.alue, Jorma Waldén
 OKM KUPO Taiteen ja kulttuuriperinnön vastuualue, Tapani Sainio
 OKM KUPO Taiteen ja kulttuuriperinnön vastuualue, Minna Karvonen
 OKM KUPO Strategisen ohjauksen vastuualue, Riitta Kaivosoja

OKM KUPO Strategisen ohjauksen vastuualue, Esa Pirnes
Suomen Taiteilijaseura - Konstrnärsgillet i Finland ry, Teemu Mäki
Julian Owusu
Anne Brunila
Kaarlo Hildén
Juha Itkonen
Tommi Saarikivi
Helena Värri
Sari Kaasinen
Mikko Kosonen
Jarkko Lahti
Pauliina Feodoroff